

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 191/2013-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. marca 2013 predbežne prerokoval sťažnosť P. K., B., zastúpeného Advokátskou kanceláriou Ch., s. r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľky a advokátky Mgr. Ľ. Ch., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím Správy katastra pre hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislavu sp. zn. V-26357/12 z 26. novembra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. K. o d m i e t a ako oneskorene podanú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. marca 2013 doručená sťažnosť P. K., B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného Advokátskou kanceláriou Ch., s. r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľky a advokátky Mgr. Ľ. Ch., vo veci

namietaného porušenia jeho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozhodnutím Správy katastra pre hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislavu (ďalej len „správa katastra“) sp. zn. V-26357/12 z 26. novembra 2012 (ďalej „rozhodnutie o prerušení konania“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ ako kupujúci uzatvoril 7. júna 2012 zmluvu o prevode spoluvlastníckeho podielu s predávajúcim... a mestskou časťou B. (ďalej len „predávajúci“), ktorej predmetom bol spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 153/648 na nehnuteľnosti – stavba súpisné číslo 380 nachádzajúca sa na M. ulici... v B. (ďalej len „nehnuteľnosť“). Uvedený prevod vlastníckeho práva bol schválený miestnym zastupiteľstvom mestskej časti B. uznesením č. 13/2012 a uznesením č. 43/2012, primátor... mesta udelil na prevod spoluvlastníckeho podielu predchádzajúci súhlas 13. apríla 2012. Všetky zákonné predpoklady potrebné na prevod vlastníckeho práva boli podľa sťažovateľa teda splnené a v čase rozhodovania o povolení vkladu vlastníckeho práva a ani v súčasnosti neexistuje súdne rozhodnutie, ktoré by bránilo vydaniu rozhodnutia o povolení vkladu vlastníckeho práva. Napriek uvedenému správa katastra 26. novembra 2012 rozhodla o prerušení katastrálneho konania. Dôvodom je zásah tretej osoby – JUDr. Ľ. H., ktorý nie je účastníkom zmluvného vzťahu medzi sťažovateľom a predávajúcim ani nedisponuje žiadnym rozhodnutím o zákaze nakladať s nehnuteľnosťou, ktorá bola predmetom návrhu na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Rozhodnutie o prerušení konania správa katastra odôvodnila tým, že na liste vlastníctva je zapísaná obmedzujúca poznámka, ktorou je prijatie návrhu na začatie konania v právnej veci navrhovateľa JUDr. Ľ. H., proti odporcovi... B. a spol. vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 18 C 223/2012 o neplatnosť právneho úkonu – zmluvy o prevode vlastníckeho práva – uzatvorenej 7. júna 2012 medzi sťažovateľom a predávajúcim, pričom správa katastra bude pokračovať v katastrálnom konaní až po ukončení predmetného súdneho konania.

Podľa sťažovateľa je uvedený postup správy katastra chybný, pretože vychádza z „premysy, že ak nie je rozhodnuté o tom, že zmluva je platná (t. j. súd zatiaľ nerozhodol

o tom, že právo nakladať s nehnuteľnosťou zmluvné strany mali), treba vychádzať z pochybnosti o jej platnosti“. Sťažovateľ je toho názoru, že „je nutné vychádzať pri rozhodovaní príslušnej správy katastra z presného opaku a síce, že ak neexistuje právoplatné súdne rozhodnutie o tom, že právo zmluvných strán nakladať s nehnuteľnosťou je obmedzené platí, že toto právo obmedzené nie je. Samotné tvrdenie súkromnej fyzickej osoby na tejto skutočnosti nemôže nič zmeniť.“.

Sťažovateľ v sťažnosti argumentoval, že právomoc ústavného súdu prerokovať a rozhodnúť o ním podanej sťažnosti vyplýva zo skutočnosti, že rozhodnutie o prerušení konania vydané správou katastra nie je možné napadnúť odvolaním a rovnako nie je preskúmateľné súdom podľa § 248 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku. Sťažovateľ sa nápravy postupu správy katastra domáhal prostredníctvom Okresnej prokuratúry B. (ďalej len „okresná prokuratúra“), ktorá jeho podnet vybavila odložením 29. januára 2013, pretože dospela k záveru, že správa katastra postupovala a rozhodla správne, pokiaľ katastrálne konanie prerušila. Konajúca prokurátorka vo svojom vyjadrení z 29. januára 2013 okrem iného uviedla: „V danom prípade nebolo spochybnené vlastníctvo, resp. vlastnícke právo k prevádzaným nehnuteľnostiam, pre ktorý prípad by nastúpil odlišný právny režim, ale došlo k spochybneniu platnosti samotného prevodného aktu – Zmluvy o prevode vlastníckeho podielu č. 97/2012 zo 7. 6. 2012 ako titulu nadobudnutia vlastníckeho práva – z hľadiska toho, či nebolo v čase jeho uzatvárania obmedzené dispozičné právo prevodcu, ktoré je jednou zo zložiek vlastníckeho práva. K spochybneniu platnosti prevodného aktu došlo v konaní č. V-26357/12 preukázaním začatia konania č. 18 C/223/2012 pred Okresným súdom Bratislava I o platnosť zmluvy o prevode spoluvlastníckeho podielu č. 97/2012 zo 7. 6. 2012, v ktorom navrhovateľ ako dôvod neplatnosti uvádza obmedzenie dispozičného oprávnenia prevodcu.

Tu poznamenávam, že správa katastra nie je vo výkladových konaniach oprávnená posudzovať sporné otázky týkajúce sa platnosti zmlúv. Vyplýva to z § 7 ods. 1 zák. č. 99/1969 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov, podľa ktorého je posudzovaniu týchto otázok vo výlučnej kompetencii súdov.“

Sťažovateľ sa domnieva, že „príslušná správa katastra ako orgán štátnej správy nie je oprávnená pri rozhodovaní používať rozširujúci výklad zákona. Ak ustanovenie § 31 ods. 1 katastrálneho zákona uvádza, že je správa katastra povinná skúmať zmluvu z hľadiska, či zmluvná voľnosť alebo právo nakladať s nehnuteľnosťou nie je obmedzené, má toto ustanovenie vykladať ta, že správa katastra je povinná skúmať, či neexistuje rozhodnutie, ktoré by obmedzovalo nakladanie s nehnuteľnosťou. Takýmto rozhodnutím by samozrejme mohlo byť aj nariadené predbežné opatrenie. To však už bolo v inom konaní zrušené... Ak niekto – súkromná osoba niečo len tvrdí (t. j. podá žalobu), nemal by týmto tvrdením dosiahnuť znemožnenie výkonu vlastníckeho práva inej osoby. Kataster nehnuteľností by mal chrániť verejný záujem, najmä právnu istotu. Toto jeho poslanie by sa nemalo podriaďovať ochrane súkromného záujmu fyzickej osoby.“

Na základe uvedeného sťažovateľ žiada, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Základné právo P. K., bytom... B., nar..., štátny občan SR vlastníť majetok a základné právo na ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd výrokom rozhodnutia Správy katastra pre hl. mesto Slovenskej republiky o prerušení konania, č. V-26357/12 porušené bolo.

Zrušuje výrok rozhodnutia Správy katastra pre hl. mesto Slovenskej republiky Bratislavu o prerušení konania, č. V-26357/12 z 26. 11. 2012 a vec vracia v rozsahu zrušenia vracia Správe katastra pre hl. mesto Slovenskej republiky Bratislavu na ďalšie konanie.

P. K., bytom... B., nar... priznáva finančné zadosťučinenie v sume 5.000,- Eur (slovom: päťtisíc eur), ktoré je Správa katastra pre hl. mesto Slovenskej republiky Bratislavu povinná zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Správa katastra pre hl. mesto Slovenskej republiky Bratislavu je povinná uhradiť P. K., bytom... B., nar... trovy konania na účet advokáta do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu rozhodnutím správy katastra o prerušení katastrálneho konania sp. zn. V-26357/12 z 26. novembra 2012, ktoré sťažovateľ napadol podnetom, o ktorom rozhodla okresná prokuratúra tak, že podnet sťažovateľa odložila.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom

zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil právny názor, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (napr. I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 55/02, III. ÚS 62/02). Jednou zo zákonných podmienok na jej prijatie na ďalšie konanie je jej podanie v zákonom ustanovenej lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu do základných práv alebo slobôd sťažovateľa.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že rozhodnutie správy katastra o prerušení konania bolo vydané 26. novembra 2012. Sťažnosť sťažovateľa z 28. februára 2013 bola ústavnému súdu doručená osobne 4. marca 2013.

V rámci odôvodnenia svojej sťažnosti síce sťažovateľ poukazoval na skutočnosť, že ochrany svojich práv sa domáhal aj prostredníctvom podnetu, ktorý bol okresnou prokuratúrou odložený listom č. k. Pd 169/12-9 z 29. januára 2013 a v ktorom konštatovala, že rozhodnutie správy katastra o prerušení konania je súladné so zákonom, avšak v petite sťažnosti (ktorým je ústavný súd v zmysle § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný) okresnú prokuratúru ako porušovateľa ním označených práv neuviedol.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že vo vzťahu k namietanému rozhodnutiu o prerušení konania vydaného správou katastra sa sťažovateľ ochrany svojich označených práv domáhal zjavne až po uplynutí lehoty dvoch mesiacov uvedenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako oneskorene podanú.

Nad rámec uvedeného ústavný súd konštatuje, že právna vec sťažovateľa sa nachádza v štádiu konania pred správou katastra, pričom o samotnom návrhu na povolenie vkladu vlastníckeho práva nebolo dosiaľ rozhodnuté, keďže katastrálne konanie je toho času prerušené. Podľa názoru ústavného súdu je v posudzovanom prípade zrejmé, že rozhodnutie správy katastra o prerušení konania je procesným rozhodnutím týkajúcim sa vedenia katastrálneho konania, a preto týmto rozhodnutím nemohlo dôjsť k porušeniu označených práv sťažovateľa. K zásahu do uvedených práv sťažovateľa by mohlo dôjsť až prípadným vydaním rozhodnutia o zamietnutí vkladu vlastníckeho práva a preskúmanie jeho zákonnosti, ako aj postupu správy katastra by patrilo na základe podaného odvolania do právomoci príslušného krajského súdu podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, a v prípade podaného odvolania proti rozhodnutiu krajského súdu, do právomoci Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, a preto mohla byť sťažnosť sťažovateľa odmietnutá aj pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie a rozhodnutie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. marca 2013